

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázského a Jitky Zavřelové, v právní věci žalobce: **P. H.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 4. 2020, čj. CPR-15390-5/ČJ-2020-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 5. 8. 2020, čj. 72 A 22/2020-30,

t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajské ředitelství policie Zlínského kraje, odbor cizinecké policie, rozhodnutím ze dne 12. 2. 2020 vyhostilo žalobce (dále „stěžovatele“) a stanovilo dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, na 5 let podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3, 4 a 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaná rozhodnutí z 30. 4. 2020 zamítla odvolání stěžovatele a rozhodnutí krajského ředitelství policie potvrdila.

[2] Stěžovatel proti rozhodnutí žalované podal žalobu u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, který ji v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl. Tento rozsudek napadl stěžovatel kasační stížností, ke které připojil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[3] V návrhu uvedl, že o přiznání odkladného účinku žádá především z důvodu, že ho dne 15. 8. 2020 telefonicky kontaktovala neznámá osoba z Ukrajiny a dotazovala se ho na datum jeho návratu na Ukrajinu, následně mu vyhrožovala zabitím. Dále má za to, v případě soudního přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění by měla být cizinci obecně přiznána možnost setrvat na území České republiky i v době řízení o kasační stížnosti. V opačném případě by to pro cizince obvykle znamenalo nemožnost hájit svá práva osobně, ale i zásadní zásah do jeho soukromého a rodinného života, stejně jako nepřiměřené materiální výdaje. Svou argumentaci podpořil odkazem na usnesení

Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2015, čj. 2 Azs 219/2015-23. Stěžovatel dále uvedl, že v případě vyhoštění by ztratil možnost hájit svá práva osobně, být v častějším kontaktu se svým právním zástupcem a aktivně se podílet na řízení o kasační stížnosti. V závěru zdůraznil, že mu na Ukrajině vyhrožuje dosud jemu neznámá osoba, Česká republika je středem jeho soukromého života, vybodoval si v ní své pracovní, sociální i ekonomické zázemí a jeho cílem je v ní žít i nadále. K požadavku proporcionality přiznání odkladného účinku uvedl, že svým pobytem na území nikoho neohrožuje. Neexistuje nebezpečí, že by se ukrýval, či dobrovolně nerespektovat eventuální výkon správního rozhodnutí. Přiznání odkladného účinku tak nemůže představovat újmu pro třetí osoby, ani nemůže být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[4] Žalovaná nesouhlasila s návrhem na přiznání odkladného účinku. Vyjádřila se tak, že odůvodnění zásahem do práva cizince na spravedlivý proces nemůže být užito jako obecný nástroj pro další legalizaci pobytu cizince na území České republiky, zvláště když bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění pro neoprávněný pobyt stěžovatele. Cizinec pro své setrvání na území České republiky neskýtá žádnou záruku. Ubytovnu, na které současně pobývá, může kdykoliv opustit. Z dosavadního jednání cizince, který na území pobýval bez platného oprávnění k pobytu a opakovaně mařil rozhodnutí o vyhoštění, plyne, že pohrdá čímkoli, co ho omezuje na jím zvoleném způsobu života.

[5] Podle § 107 odst. 1 zákon č. 150/2002 Sb., správního řádu soudního (dále „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Odkladný účinek kasační stížnosti představuje zcela výjimečný institut, kterým se mění účinky pravomocného rozhodnutí, a měl by být využíván pouze v situacích, kde výkon rozhodnutí nebo jeho jiné následky mohou působit značné obtíže. Kasační stížnost, jako mimořádný opravný prostředek, směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí, a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je proto třeba na rozhodnutí krajského soudu pohlížet jako na správné. Pouze v případě naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je možno tuto zásadu narušit.

[7] Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že k tomu, aby kasační stížnosti mohl být přiznán odkladný účinek, musí návrhovač v první řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, či ze dne 23. 1. 2014, čj. 6 Ads 99/2013-11). Důvody možného vzniku újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele, ten tedy musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to dovozuje.

pokračování

[8] Žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění má odkladný účinek ze zákona (§ 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců). Oproti tomu kasační stížnost v téže věci odkladný účinek nemá a Nejvyšší správní soud může rozhodnout o jeho přiznání v souladu s výše citovanými ustanoveními. Jak ovšem zdůraznil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v nedávném rozhodnutí (viz usnesení ze dne 16. 6. 2020, čj 8 Azs 339/2019-38), je nutné respektovat neurčitou a vysoce abstraktní hypotézu § 73 odst. 2 s. ř. s., která zavazuje soud v každém řešeném případě vzít v úvahu všechny specifika a individuální okolnosti sporné věci. Nesmí tedy docházet k paušálnímu přiznávání odkladného účinku v případě návrhu na jeho přiznání u určitých typů správních rozhodnutí, jako je správní vyhoštění, a přiznávat jim odkladný účinek bez dalšího.

[9] Stěžovatel jako důvod pro přiznání odkladného účinku uvedl, že obdržel výhružný telefonát z Ukrajiny od neznámé osoby. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že své tvrzení nijak nedoložil, ani blíže nevysvětlil, na základě jakých skutečností by pro něj měl hovor představovat reálnou hrozbu. V řízení před správním orgánem, ani před soudem stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mu na Ukrajině hrozilo jakékoliv nebezpečí. Při ústním jednání dne 8. 2. 2020 naopak vypověděl, že mu na Ukrajině nic nehrozí, může se tam vrátit, v minulosti měl ovšem obavy, že by mohl být nasazen do válečného konfliktu. Na Ukrajině má dům, kam se může vrátit a oblast, ve které na Ukrajině žije, je bezpečná. Ze správního ani soudního spisu tedy nevyplývá, že by stěžovateli na Ukrajině hrozilo nebezpečí a v minulosti by zde měl problémy. Jeho tvrzení o výhružkách v kontextu jeho případu neodpovídá zjištěným skutečnostem a bez předložení dalších tvrzení a alespoň indicií o reálnosti hrozby jej Nejvyšší správní soud proto považuje za zcela nepodložené a nevěrohodné.

[10] Stěžovatel blíže nekonkretizoval ani tvrzení, že Česká republika je středem jeho soukromého života a má zde sociální a ekonomické zázemí, jde tedy o zcela obecné a ničím nedoložené tvrzení. Ze správního spisu plyne, že stěžovatel nemá v Česku rodinu, má bratra na Ukrajině a přítelkyni ukrajinské národnosti, která je v České republice pouze na návštěvě. Vyhoštění by v tomto případě tedy nepředstavovalo zásah do soukromého života stěžovatele.

[11] Pokud jde o stěžovatelovu argumentaci týkající se zásahu do jeho práva na spravedlivý proces, konkrétně, že vyhoštěním ztratí možnost bránit se osobně a aktivně se podílet na řízení, jím citované závěry Nejvyššího správního soudu byly překonány již výše citovaným rozhodnutím rozšířeného senátu (sp. zn. 8 Azs 339/2019), který sjednotil do té doby roztržitou praxi. Rozšířený senát dospěl k závěru, že obecně vyjádřený zájem cizince na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V nyní projednávané věci soud žádné takové individuální okolnosti neshledal. Vzhledem k tomu, že řízení o kasační stížnosti probíhá zpravidla bez nařízeného jednání, nelze předpokládat, že by byla vyžadována osobní přítomnost stěžovatele. Ten je před kasačním soudem řádně zastoupen advokátem, s nímž může komunikovat i na dálku skrze prostředky elektronické komunikace, či telefonicky. Právo na spravedlivý proces je tak i v případě nepřiznání odkladného účinku zachováno.

[12] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. nepřiznal kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek. Tímto rozhodnutím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 7. září 2020

Petr Mikeš
předseda senátu